

MEDEDELING AAN DE BEDRIJFSREVISOREN

De Voorzitter

Correspondent
sg@ibr-ire.be

Onze referte
NH/cs

Uw referte

Datum
19 juli 2010

Geachte confrater,

Betreft: Wet van 6 april 2010 op het deugdelijk bestuur bij de genoteerde vennootschappen

De wet van 6 april 2010 tot versterking van het deugdelijk bestuur bij de genoteerde vennootschappen en de autonome overheidsbedrijven en tot wijziging van de regeling inzake het beroepsverbod in de bank- en financiële sector¹ voorziet onder meer in de omzetting van een aantal bepalingen van de Europese Richtlijn van 14 juni 2006².

Overeenkomstig deze wet dienen de vennootschappen waarvan de aandelen zijn toegelaten tot de verhandeling op een in artikel 4 van het Wetboek van vennootschappen bedoelde markt, de hierna volgende documenten op te nemen in het in artikel 96 van het Wetboek van vennootschappen bedoelde jaarverslag:

- a) een verklaring inzake deugdelijk bestuur (art. 96, § 2 W. Venn.); en
- b) een remuneratieverslag (art. 96, § 3 W. Venn.).

Deze voorziet ook een wijziging (meer beperkt) van het jaarverslag over de geconsolideerde van de groepen bevattend een genoteerde vennootschap (art. 119, tweede lid, 7°, W. Venn.).

Deze wijziging heeft een weerslag op het in de artikelen 144, 6° en 148, 5° van het Wetboek van vennootschappen bedoelde commissarismandaat met betrekking tot het jaarverslag. De commissaris zal dienen na te gaan enerzijds of het jaarverslag, inclusief de verklaring inzake deugdelijk bestuur en het remuneratieverslag, de vermeldingen bevat die vereist zijn door artikel 96 of 119 van het Wetboek van vennootschappen, en anderzijds of die vermeldingen overeenstemmen met de (geconsolideerde) jaarrekening.

¹ B.S. 23 april 2010, p. 22709.

² Richtlijn 2006/46/EG van 14 juni 2006 van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van de Richtlijnen 78/660/EEG van de Raad betreffende de jaarrekening van bepaalde vennootschapsvormen, 83/349/EEG van de Raad betreffende de geconsolideerde jaarrekening, 86/635/EEG van de Raad betreffende de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening van banken en andere financiële instellingen en 91/674/EEG van de Raad betreffende de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening van verzekeringsondernemingen, *PB. L. 224*, 16 augustus 2006, p. 1-7.

./..

De verplichting tot bekendmaking van een verklaring inzake deugdelijk bestuur is van toepassing op het lopende boekjaar, zijnde boekjaar 2010, hetzij voor de vennootschappen die hun boekjaar afsluiten op 31 december in het in 2011 vastgestelde jaarverslag en uitgebrachte commissarisverslag.

De verplichting tot bekendmaking van het remuneratieverslag is voor het eerst van toepassing op de boekjaren die aanvangen na 23 april 2010, datum van bekendmaking van de wet in het *Belgisch Staatsblad*. Indien het boekjaar aanvangt op 1 januari zal het remuneratieverslag derhalve moeten worden opgenomen in het in 2012 goedgekeurde jaarverslag over het boekjaar 2011 en moeten worden behandeld in het in 2012 uitgebrachte commissarisverslag.

De bijgevoegde bijlage herneemt uitvoerig de door de wet van 6 april 2010 aangebrachte wijzigingen aan het Wetboek van vennootschappen. De Raad van het Instituut heeft overigens een werkgroep opgericht met als opzet verduidelijking te verschaffen omtrent de door de commissaris uit te voeren werkzaamheden in het kader van deze nieuwe opdracht met betrekking tot de verklaring inzake deugdelijk bestuur en het remuneratieverslag.

Met confraternele groeten,

Michel DE WOLF

Bijlage

Bijlage bij de mededeling aan de bedrijfsrevisoren van 19 juli 2010

**Wet van 6 april 2010 op het deugdelijk bestuur
bij de genoteerde vennootschappen**

1. Inleiding

1. De wet van 6 april 2010 tot versterking van het deugdelijk bestuur bij de genoteerde vennootschappen en de autonome overheidsbedrijven en tot wijziging van de regeling inzake het beroepsverbod in de bank- en financiële sector³ voorziet onder meer in de omzetting van een aantal bepalingen van de Europese Richtlijn van 14 juni 2006.

2. Onderhavige nota heeft tot doel verduidelijking te verschaffen omtrent de aan het jaarverslag aangebrachte wijzigingen, evenals de gevolgen hiervan op het commissarismandaat met betrekking tot de controle van dit jaarverslag.

3. Met betrekking tot de andere door de wet van 6 april 2010 aangebrachte wijzigingen wordt verwezen naar de bepalingen van voormelde wet, meer bepaald deze met betrekking tot het remuneratiecomité, diens samenstelling en taken (art. 526^{quater} W. Venn).

2. Wijziging van het jaarverslag

4. De wet van 6 april 2010 wijzigt het in artikel 96 van het Wetboek van vennootschappen bedoelde jaarverslag hoofdzakelijk op twee punten.

5. De eerste wijziging bestaat uit de bekendmaking van een verklaring inzake deugdelijk bestuur als specifiek onderdeel van het jaarverslag (art. 96, § 2 W. Venn. en *cf. infra*, nr. 8 tot 20).

6. De tweede wijziging bestaat uit de bekendmaking van een remuneratieverslag als specifiek onderdeel van de verklaring inzake deugdelijk bestuur (art. 96, § 3 W. Venn. en *cf. infra*, nr. 23 tot 36).

7. Deze voorziet ook een wijziging (meer beperkt) van het jaarverslag over de geconsolideerde van de groepen bevattend een genoteerde vennootschap (art. 119, tweede lid, 7° W. Venn. en *cf. infra*, nr. 21 en 22).

³ B.S. 23 april 2010, p. 22709.

3. Verklaring inzake deugdelijk bestuur

A. Toepassingsgebied

8. Het nieuwe artikel 96, § 2 van het Wetboek van vennootschappen bepaalt dat een verklaring inzake deugdelijk bestuur moet worden opgenomen in het jaarverslag van de vennootschappen waarvan de aandelen zijn toegelaten tot de verhandeling op een in artikel 4 van het Wetboek van vennootschappen bedoelde markt⁴.

9. Artikel 96, § 2, tweede lid van het Wetboek van vennootschappen bepaalt dat voor bepaalde vennootschappen deze verklaring beknopter zal zijn (*cf. infra*, nr. 17 tot 20).

B. Inhoud

a) *Principe*

10. De verklaring inzake deugdelijk bestuur moet ten minste de in artikel 96, § 2 van het Wetboek van vennootschappen omschreven informatie bevatten en moet in het jaarverslag worden opgenomen als specifiek onderdeel ervan.

b) *Aanduiding van de code inzake deugdelijk bestuur*

11. De verklaring inzake deugdelijk bestuur moet een vermelding bevatten die de door de vennootschap toegepaste code inzake deugdelijk bestuur aanduidt, evenals waar deze code kan raadpleegd worden, en, indien toepasselijk, ook de relevante informatie over de praktijken inzake deugdelijk bestuur die worden toegepast naast de desbetreffende code (art. 96, § 2, eerste lid, 1° W. Venn.).

12. De wet van 6 april 2010 machtigt de Koning om een code voor deugdelijk bestuur aan te duiden die verplicht van toepassing zal zijn (art. 96, § 2, vierde lid W. Venn.).

Het Koninklijk Besluit van 6 juni 2010⁵ voorziet dat de Belgische corporate governance code 2009 als enige code geldt in de zin van artikel 96, § 2, van het wetboek van vennootschappen.

⁴ Artikel 4 van het Wetboek van vennootschappen beoogt de gereguleerde markt in de zin van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten, met name elke Belgische of buitenlandse gereguleerde markt. In artikel 2, 5° van de wet van 2 augustus 2002 wordt onder gereguleerde markt verstaan “een door een marktonderneming geëxploiteerd en/of beheerd multilateraal systeem, dat verschillende koop- en verkoopintenties van derden met betrekking tot financiële instrumenten – binnen dit systeem en volgens niet-discretionaire regels – samenbrengt of vergemakkelijkt op zodanige wijze dat er een overeenkomst uit voortvloeit die betrekking heeft op financiële instrumenten die zijn toegelaten tot de verhandeling in het kader van zijn regels en/of systemen, en dat erkend is en geregeld werkt overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk II”. Artikel 2, 6° van de wet van 2 augustus 2002 omschrijft een “buitenlandse gereguleerde markt” als volgt: “elke markt voor financiële instrumenten die is georganiseerd door een marktonderneming waarvan de Staat van herkomst een andere Lidstaat van de Europese Economische Ruimte is dan België, en die door deze Lidstaat is erkend als gereguleerde markt met toepassing van titel III van richtlijn 2004/39/EG”. In België is er maar één gereguleerde markt, zijnde Euronext.

⁵ Koninklijk besluit van 6 juni 2010 houdende aanduiding van de na te leven Code inzake deugdelijk bestuur door genoteerde vennootschappen, *B.S.*, 28 juni 2010.

c) "Pas toe of leg uit"-benadering (comply or explain)

13. De bedoelde vennootschappen moeten in de verklaring inzake deugdelijk bestuur de delen van de code inzake deugdelijk bestuur vermelden waarvan zij afwijken, evenals de onderbouwde redenen daarvoor. Het gaat hier dus om de "pas toe of leg uit"-benadering (*comply or explain*) zoals uitgewerkt in de codes inzake deugdelijk bestuur (art. 96, § 2, eerste lid, 2° W. Venn.).

d) Interne controle en risicobeheer

14. De verklaring inzake deugdelijk bestuur moet tevens een omschrijving bevatten van de belangrijkste kenmerken van de interne controle- en risicobeheerssystemen van de vennootschap, in het kader van de opstelling van de financiële verslaggeving (art. 96, § 2, eerste lid, 3° W. Venn.).

e) Informatie met betrekking tot de openbaarmakingsverplichtingen van emittenten

15. De bedoelde vennootschappen moeten daarenboven de volgende informatie vermelden (art. 96, § 2, eerste lid, 4° W. Venn.):

- de houders van effecten waaraan bijzondere controlerechten verbonden zijn en een beschrijving van deze rechten⁶;
- elke wettelijke of statutaire beperking van de uitoefening van het stemrecht⁷;
- de regels voor de benoeming en vervanging van de leden van het bestuursorgaan en voor de wijziging van de statuten van de emittent⁸;
- de bevoegdheden van het bestuursorgaan, met name wat de mogelijkheid tot uitgifte of inkoop van aandelen betreft⁹;
- de aandeelhoudersstructuur op balansdatum, zoals die blijkt uit de ontvangen kennisgevingen¹⁰.

f) Informatie met betrekking tot de bestuursorganen en hun comités

16. De verklaring inzake deugdelijk bestuur moet de samenstelling en de werking van de bestuursorganen en de comités van de vennootschap bevatten (art. 96, § 2, eerste lid, 5° W. Venn.).

⁶ Artikel 34, 3° van het koninklijk besluit van 14 november 2007 betreffende de verplichtingen van emittenten van financiële instrumenten die zijn toegelaten tot de verhandeling op een gereguleerde markt.

⁷ Artikel 34, 5° van het koninklijk besluit van 14 november 2007.

⁸ Artikel 34, 7° van het koninklijk besluit van 14 november 2007.

⁹ Artikel 34, 8° van het koninklijk besluit van 14 november 2007.

¹⁰ Artikel 14, vierde lid van de wet van 2 mei 2007 op de openbaarmaking van belangrijke deelnemingen in emittenten waarvan aandelen zijn toegelaten tot de verhandeling van op een gereguleerde markt en houdende diverse bepalingen, *B.S.* 12 juni 2007, p. 31588.

C. Uitzondering

17. Vennootschappen die alleen andere effecten dan aandelen hebben uitgegeven die op een gereglementeerde markt zijn toegelaten moeten in de verklaring inzake deugdelijk bestuur enkel de informatie vermelden met betrekking tot de code inzake deugdelijk bestuur, de redenen waarom bepaalde delen van de code niet worden toegepast, evenals de informatie omtrent de bestuursorganen en hun comités (art. 96, § 2, eerste lid, 1°, 2° en 5° W. Venn.).

18. Deze uitzondering is evenwel niet van toepassing op vennootschappen die aandelen hebben uitgegeven die verhandeld zijn op een MTF¹¹ (art. 96, § 2, tweede lid W. Venn.).

19. Artikel 96, § 2, derde lid van het Wetboek van vennootschappen verduidelijkt verder dat de vermelding betreffende de omschrijving van het interne controle- en risicobeheerssysteem (art. 96, § 2, eerste lid, 3° W. Venn.) ook van toepassing is op vennootschappen waarvan andere effecten dan aandelen zijn toegelaten tot de verhandeling op een in artikel 4 bedoelde markt.

20. Bijgevolg

- dienen de vennootschappen waarvan de aandelen worden verhandeld op een gereglementeerde markt (art. 4 W. Venn.) een volledige verklaring inzake deugdelijk bestuur op te nemen met vermelding van de punten 1° tot 5° van artikel 96, § 2 van het Wetboek van vennootschappen;
- dienen de vennootschappen waarvan de aandelen worden verhandeld op een multilaterale handelsfaciliteit een beknoptere verklaring inzake deugdelijk bestuur op te nemen met vermelding van enkel de punten 1°, 2° en 5° van artikel 96, § 2 van het Wetboek van vennootschappen;
- mogen de vennootschappen waarvan andere effecten dan aandelen worden verhandeld op een gereglementeerde markt (art. 4 W. Venn.) een nog beknoptere verklaring inzake deugdelijk bestuur op te nemen met vermelding van enkel de punten 3° en 4° van artikel 96, § 2 van het Wetboek van vennootschappen.

¹¹ Artikel 2, 4° van de wet van 2 augustus 2002 omschrijft een multilateraal onderhandelingsstelsel (MTF - Multilateral Trading Facility) als volgt: "een door een beleggingsonderneming, een kredietinstelling of een marktonderneming geëxploiteerd multilateraal systeem dat verschillende koop- en verkoopintenties van derden met betrekking tot financiële instrumenten – binnen dit systeem en volgens niet-discretionaire regels – samenbrengt op zodanige wijze dat er een overeenkomst uit voortvloeit overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk II van deze wet of titel II van de Richtlijn 2004/39/EG". De website van de CBFA herneemt thans als MTF's van aandelen: Euronext, Alternext, Vrije Markt, Publieke veilingen, Trading Facility en Easynext.

4. Geconsolideerde jaarrekening

21. De wet van 6 april 2010 bepaalt dat het jaarverslag over de geconsolideerde jaarrekening een beschrijving van de belangrijkste kenmerken van de interne controle- en risicobeheerssystemen van de verbonden vennootschappen met betrekking tot de gehanteerde werkwijze bij de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening dient te bevatten zodra een vennootschap die op een in artikel 4 van het Wetboek van vennootschappen bedoelde markt genoteerd is, in het geconsolideerde geheel voorkomt (art. 119, tweede lid, 7° W. Venn.).

22. Deze informatie kan worden opgenomen in de verklaring inzake deugdelijk bestuur die een specifiek onderdeel van het jaarverslag over de jaarrekening vormt (art. 119, derde lid W. Venn.).

5. Remuneratieverslag

A. Toepassingsgebied

23. Artikel 96, § 3 van het Wetboek van vennootschappen bepaalt dat voor de vennootschappen waarvan de aandelen zijn toegelaten tot de verhandeling op een markt in de zin van artikel 4 van het Wetboek van vennootschappen, een remuneratieverslag moet worden opgenomen.

B. Inhoud

a) Principe

24. Het remuneratieverslag moet ten minste de informatie bevatten zoals opgesomd in het artikel 96, § 3 van het Wetboek van vennootschappen. Het moet worden opgenomen in het jaarverslag als specifiek onderdeel van de verklaring inzake deugdelijk bestuur.

b) Remuneratiebeleid

25. Het remuneratieverslag moet de volgende informatie bevatten omtrent het remuneratiebeleid (art. 96, § 3, eerste lid, 1° en 2° W. Venn.):

- een beschrijving van de tijdens het door het jaarverslag behandelde boekjaar gehanteerde procedure om:

- i) een remuneratiebeleid te ontwikkelen voor de bestuurders, de leden van het directiecomité, de andere leiders en de personen belast met het dagelijks bestuur van de vennootschap; en
- ii) de bezoldiging te bepalen van individuele bestuurders, leden van het directiecomité, andere leiders¹² en personen belast met het dagelijks bestuur van de vennootschap;

¹² Artikel 96, § 3, tweede lid van het Wetboek van vennootschappen omschrijft "andere leiders" als de leden van elk comité waar de algemene leiding van de vennootschap wordt besproken, met uitzondering van de leden van het directiecomité.

- een verklaring over het tijdens het door het jaarverslag behandelde boekjaar gehanteerde remuneratiebeleid van de bestuurders, de leden van het directiecomité, de andere leiders en de personen belast met het dagelijks bestuur van de vennootschap die ten minste de volgende gegevens bevat:

- i) de principes waarop de bezoldiging was gebaseerd, met aanduiding van de relatie tussen de bezoldiging en de prestaties;
- ii) het relatieve belang van de verschillende componenten van de vergoeding;
- iii) de kenmerken van prestatiepremies in aandelen, opties of andere rechten om aandelen te verwerven;
- iv) informatie over het remuneratiebeleid voor de komende twee boekjaren;

- de belangrijke aanpassingen aan het remuneratiebeleid in vergelijking met het gerapporteerde boekjaar.

c) Informatie met betrekking tot de vergoedingen gebaseerd op de prestaties

26.In het geval de uitvoerende bestuurders, de leden van het directiecomité, de andere leiders of de personen belast met het dagelijks bestuur in aanmerking komen voor vergoedingen gebaseerd op de prestaties van de vennootschap of een vennootschap die tot de consolidatiekring van deze vennootschap behoort, op de prestaties van de bedrijfseenheid of op de prestaties van de betrokkene, moet het remuneratieverslag de volgende elementen bevatten:

- de criteria voor de evaluatie van de prestaties ten opzichte van de doelstellingen;
- de aanduiding van de evaluatieperiode; en
- de beschrijving van de methoden die worden toegepast om na te gaan of aan deze prestatiecriteria is voldaan.

27.Artikel 96, § 3, eerste lid, 5° van het Wetboek van vennootschappen verduidelijkt dat deze gegevens zo dienen te worden vermeld dat zij geen vertrouwelijke informatie bevatten omtrent de strategie van de onderneming.

d) Bekendmaking van het bedrag van de bezoldiging of van informatie over de bezoldiging van bestuurders

28.Overeenkomstig artikel 96, § 3, eerste lid, 3° van het Wetboek van vennootschappen moet het bedrag van de bezoldiging en andere voordelen die, rechtstreeks of onrechtstreeks, door de vennootschap of een vennootschap die tot de consolidatiekring van de vennootschap behoort, aan de niet-uitvoerende bestuurders werden toegekend, op individuele basis worden bekendgemaakt.

29.Artikel 96, § 3, eerste lid, 4° van het Wetboek van vennootschappen verduidelijkt dat indien bepaalde leden van het directiecomité, bepaalde andere leiders of bepaalde personen belast met het dagelijks bestuur ook lid zijn van de raad van bestuur, het remuneratieverslag in dit geval informatie zal moeten vermelden over het bedrag van de bezoldiging voor de uitoefening van deze functie.

e) Bekendmaking op individuele basis van de bedragen van de bezoldiging van de CEO

30.Overeenkomstig artikel 96, § 3, eerste lid, 6° van het Wetboek van vennootschappen moet in het remuneratieverslag worden opgenomen het bedrag van de bezoldiging en andere voordelen die rechtstreeks of onrechtstreeks aan de hoofdvertegenwoordiger van de uitvoerende bestuurders, aan de voorzitter van het directiecomité, aan de hoofdvertegenwoordiger van de andere leiders of aan de hoofdvertegenwoordiger van de personen belast met het dagelijks bestuur werden toegekend door de vennootschap of een vennootschap die tot de consolidatiekring van deze vennootschap behoort.

31. Deze informatie moet worden verstrekt met een uitsplitsing tussen:

- het basissalaris;
- de variabele bezoldiging ;
- pensioen;
- de overige componenten van de bezoldiging;
- de belangrijke aanpassingen aan de bezoldiging in vergelijking met het door het jaarverslag behandelde boekjaar.

f) Bekendmaking op globale basis van het bedrag van de bezoldiging van andere leiders

32.Overeenkomstig artikel 96, § 3, eerste lid, 7° van het Wetboek van vennootschappen moet in het remuneratieverslag worden opgenomen het bedrag van de bezoldiging en andere voordelen die rechtstreeks of onrechtstreeks aan de andere uitvoerende bestuurders, leden van het directiecomité, andere leiders en personen belast met het dagelijks bestuur werden verstrekt door de vennootschap of een vennootschap die tot de consolidatiekring van deze vennootschap behoort.

33. Deze informatie moet worden verstrekt met een uitsplitsing tussen:

- het basissalaris;
- de variabele bezoldiging;
- pensioen;
- de overige componenten van de bezoldiging;
- de belangrijke aanpassingen aan de bezoldiging in vergelijking met het door het jaarverslag behandelde boekjaar.

g) Bekendmaking op individuele basis van het aantal en van de belangrijkste kenmerken van de voordelen gebonden aan aandelen

34.Overeenkomstig artikel 96, § 3, eerste lid, 8° van het Wetboek van vennootschappen moet in het remuneratieverslag worden opgenomen voor de uitvoerende bestuurders, de leden van het directiecomité, de andere leiders en de personen belast met het dagelijks bestuur, op individuele basis, het aantal en de belangrijkste kenmerken van de aandelen, de aandelenopties of alle andere rechten om aandelen te verwerven, toegekend, uitgeoefend of vervallen in de loop van het door het jaarverslag behandelde boekjaar.

h) Vertrekvergoeding en terugvorderingsrecht van de bezoldiging

35. Het remuneratieverslag moet voor de uitvoerende bestuurders, de leden van het directiecomité, de andere leiders en de personen belast met het dagelijks bestuur, de volgende informatie bevatten:

- de bepalingen omtrent vertrekvergoedingen (art. 96, § 3, eerste lid, 9° W. Venn.);
- de verantwoording en de beslissing door de raad van bestuur, op voorstel van het remuneratiecomité, of de betrokkenen in aanmerking komen voor de vertrekvergoeding, en de berekeningsbasis hiervoor (art. 96, § 3, eerste lid, 10° W. Venn.);
- de mate waarin ten gunste van de vennootschap voorzien is in een terugvorderingsrecht van de variabele bezoldiging die wordt toegekend op basis van onjuiste gegevens (art. 96, § 3, eerste lid, 11° W. Venn.).

C. Goedkeuring door de algemene vergadering

36. Overeenkomstig artikel 554, derde lid van het Wetboek van vennootschappen moet de algemene vergadering bij afzonderlijke stemming beslissen over het remuneratieverslag.

6. Opdracht van de commissaris met betrekking tot het jaarverslag

37. De parlementaire werkzaamheden¹³ van de wet van 6 april 2010 verduidelijken dat door het feit dat de verklaring inzake deugdelijk bestuur, met daarin het remuneratieverslag, integraal deel uitmaakt van het jaarverslag, de commissaris op basis van artikelen 144, 6° en 148, 5° van het Wetboek van vennootschappen dient na te gaan enerzijds of het jaarverslag, inclusief de verklaring inzake deugdelijk bestuur en het remuneratieverslag, de vermeldingen bevat die vereist zijn door artikel 96 of 119 van het Wetboek van vennootschappen, en anderzijds of die vermeldingen overeenstemmen met de (geconsolideerde) jaarrekening.

38. De parlementaire werkzaamheden verduidelijken verder dat de commissaris geen kwalitatieve analyse dient te verrichten van eventuele afwijkingen van de code inzake deugdelijk bestuur en van de geleverde toelichting in de verklaring door de vennootschap bij deze afwijkingen.

7. Inwerkingtreding

39. De wet van 6 april 2010 voorziet in een verschillende inwerkingtreding voor de verplichting tot bekendmaking van enerzijds een verklaring inzake deugdelijk bestuur en anderzijds inzake een remuneratieverslag.

¹³ Memorie van toelichting van het wetsontwerp, *Parl. St. Kamer*, 2009, Doc. 52, nr. 2336/001, p. 9.

40. Artikel 12 van de wet bepaalt dat de verplichting tot bekendmaking van een verklaring inzake deugdelijk bestuur van toepassing is op het lopende boekjaar, zijnde boekjaar 2010, hetzij voor de vennootschappen die hun boekjaar afsluiten op 31 december in het in 2011 vastgestelde jaarverslag en uitgebrachte commissarisverslag.

41. Voor wat het remuneratieverslag betreft is de openbaarmakingsverplichting voor het eerst van toepassing op de boekjaren die aanvangen na 23 april 2010, datum van bekendmaking van de wet in het *Belgisch Staatsblad*. Indien het boekjaar aanvangt op 1 januari, zal het remuneratieverslag derhalve moeten worden opgenomen in het in 2012 vastgestelde jaarverslag over het boekjaar 2011 en moeten worden behandeld in het in 2012 uitgebrachte commissarisverslag.

87